

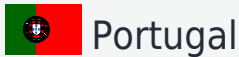
[Hem](#) > ... > [Domstolsförfaranden](#) > [Tvistemål](#) > [Erkännande Och Verkställighet Av Domar](#) > [Hur Ser Man Till Att Domstolsavgöranden Verkställs?](#) > Portugal

Hur ser man till att domstolsavgöranden verkställs?

Innehåll inlagt av

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Vad menas med verkställighet i civilrättsliga ärenden?

Med verkställighet i civilrättsliga ärenden avses en talan som väckts av en borgenär eller en part för att en gäldenär eller en person mot vilken verkställighet söks ska tvingas fullgöra en skyldighet som åligger honom eller henne.

Verkställigheten kan ha tre syften: betalning av en penningssumma, överlämnandet av ett visst föremål, eller att en viss handling ska eller inte ska utföras.

Verkställighet kan omfattas av ett vanligt rättsligt förfarande (ordinarie, summariskt eller enskilt) eller ett särskilt förfarande.

Vid alla verkställighetsförfaranden som rör betalning av en penningssumma tillämpas det ordinarie förfarandet, med de undantag som anges nedan, vid vilka ett summariskt förfarande tillämpas, och verkställighetsförfaranden som rör underhåll, vid vilka ett särskilt förfarande tillämpas.

Det summariska förfarandet tillämpas vid verkställighetsförfaranden för betalning av en penningssumma som grundas på följande:

- En skiljedom eller ett domstolsavgörande i mål där en sådan dom eller ett sådant avgörande inte får verkställas i själva talan.
- En ansökan om ett betalningsföreläggande till vilken ett verkställighetsbeslut har fogats.
- Ett utomrättsligt verkställighetsbeslut som rör en ekonomisk förpliktelse som har förfallit, och som har säkerställts genom en in-teckning eller en panträtt.
- Ett utomrättsligt verkställighetsbeslut som rör en ekonomisk förpliktelse som har förfallit, och vars värde är högst två gånger det värde som omfattas av förstainstansdomstolens behörighet.

Även vid ovannämnda verkställighetsbeslut används det ordinarie förfarandet i stället för det summariska förfarandet i följande fall:

- Vid verkställighet av en alternativ skyldighet, beroende på ett alternativ eller villkor.
- När den skyldighet som ska verkställas måste regleras i verkställighetsfasen och regleringen inte grundas på en enkel uträkning.
- När det finns en annan exekutionstitel än en dom mot endast en av makarna i ett mål, och den part som söker verkställighet i verkställighetsansökan uppger att skulden är gemensam.
- I verkställighetsförfaranden som inletts mot endast en sekundogäldenär som inte har avstått från att åberopa det solidariska ansvaret (*benefício da excussão prévia*).

Verkställighetsförfaranden som rör överlämnandet av ett specifikt föremål och utförandet av en handling sker i form av ett enda standardförfarande.

Verkställighet i form av överlämnandet av ett specifikt föremål kan omvandlas till verkställighet i form av betalning av en penningssumma när det inte går att hitta det föremål som det är tänkt att den person som söker verkställighet ska få. I så fall får den part som söker verkställighet, i samma förfarande, begära betalning av ett belopp motsvarande värdet på det föremål som skulle ha överlämnats och den förlust som han eller hon lidit till följd av att föremålet inte överlämnades.

Verkställighet i form av utförandet av en handling kan omvandlas till verkställighet i form av betalning av en penningssumma om den person som söker verkställighet begär ersättning för den skada han eller hon har lidit och betalning av det aktuella beloppet.

Vid verkställighet i samband med underhåll tillämpas ett särskilt förfarande:

- Den part som begär verkställighet kan ansöka om att beviljas en del av de belopp, löne- eller pensionsutbetalningar som den person mot vilken verkställighet begärs erhåller, eller tilldelas hyresintäkter som tillhör gäldenären för avbetalningar som har förfallit eller kommer att förfalla, och beviljandet eller tilldelningen inte beror på utmätning.
- När den part som begär verkställighet ansöker om att beviljas de belopp, löne- eller pensionsutbetalningar som avses ovan underrättas den enhet som ansvarar för utbetalningen eller för handläggningen av respektive belopp om att den beviljade delen ska betalas direkt till den person som begär verkställighet.
- När en part som begär verkställighet ansöker om överföring av hyresintäkter måste han eller hon ange vilken tillgång som omfattas, och exekutionstjänstemannen driver in de tillgångar som han eller hon anser räcker för att betala de skulder som förfallit eller kommer att förfalla. Den person mot vilken verkställigheten begärs kan beredas tillfälle att yttra sig.
- Den part mot vilken verkställighet begärs stäms alltid efter det att utmätningen har genomförts. Om han eller hon har invändningar mot verkställigheten eller utmätningen medför detta inte att verkställigheten skjuts upp.

Verkställighetsförfarandet fastställs i artiklarna 550 och 551 (Förfarandeformer – Verkställighetsförfarande), artiklarna 703–877 (Verkställighetsförfarande) och artiklarna 933–937 (Särskild verkställighet i samband med underhåll) i civilprocesslagen (*Código de Processo Civil*), som finns på denna [webbplats](#).

2 Vilken myndighet eller vilka myndigheter har befogenhet för verkställighet?

De behöriga utsokningsmyndigheterna är domstolarna och exekutionstjänstemän.

Själva verkställigheten sker genom ett utsokningsförfarande (tvångsvis verkställighet) där domstolarna är behöriga myndigheter och biträds av exekutionstjänstemän. Utöver det rättsliga förfarandet föreskriver lagen även ett "utomrättsligt förfarande före utsokning" (*procedimento extrajudicial pré-executivo*). Detta är valfritt och kan användas av borgenären om vissa villkor är uppfyllda. Behöriga myndigheter för det utomrättsliga förfarandet före utsokning är exekutionstjänstemän.

Utsökningsförfarandet

Utsökningen inleds med att verkställighetsansökan inges till domstolen. Mallen och villkoren för att inge ansökan anges i en regeringsförordning (*portaria*), dvs. regeringsförordning nr 282/2013 av den 29 augusti 2013 (ändrad genom beslut nr 239/2020 av den 12 oktober 2020), som finns på denna [webbplats](#).

De formulär som ska användas av den som begär verkställighet när det inte krävs att denne företräds av en advokat, en jurist eller ett juridiskt ombud är tillgängliga på [portalen CITIUS](#).

- [Verkställighetsansökan](#)
- [Ansökan om verkställighet av en dom](#)

Exekutionstjänstemannen ska utses av den part som ansöker om verkställighet. Om parten underlåter att göra detta utser domstolens registrator automatiskt en slumpvis vald exekutionstjänsteman. I de undantagsfall som föreskrivs i lag kan en exekutionstjänstemans arbetsuppgifter utföras av en domstolstjänsteman.

Domstolens och exekutionstjänstemannens befogenheter är i regel fördelade på följande sätt:

- Exekutionstjänstemannen ansvarar för utförandet av alla verkställighetsformaliteter som inte har tilldelats registratören eller som inte omfattas av domstolens behörighet, särskilt stämningar, delgivning, publicering, databasförfrågningar, utmätningar och förteckningar över utmätningar, uppgörelser och betalningar.
- Även om ett mål inte leder till en dom måste en exekutionstjänsteman se till att de rättshandlingar som följer av målet, och som kräver att han eller hon ingriper, verkligen företas.
- Utöver de befogenheter som uttryckligen tilldelas i lag har domstolens registratör ansvar för att administrativa ärenden och processen för att genomföra domstolsavgöranden handläggs på ett smidigt sätt, både när det gäller den förberedande fasen och fastställelseförfarandet, förutom vid åtgärderna i samband med stämningarna, som är exekutionstjänstemannens ansvar.
- Domstolens registratör ansvarar även för att rutinemässigt underrätta exekutionstjänstemannen om pågående fastställelseförfaranden eller problem och vilka vidtagna åtgärder som kan påverka förfarandet.

Framför allt

är det domarens ansvar att

- vid behov utfärda ett preliminärt föreläggande,
- fatta beslut om en invändning mot verkställighet och utmätning och rangordna fordringarna inom högst tre månader räknat från den dag invändningen eller fordringen framställdes,
- fatta beslut, som inte kan överklagas, om bestridanden av exekutionstjänstemannens åtgärder och beslut,
- fatta beslut om andra frågor som tagits upp av exekutionstjänstemannen, av parter eller av intervenerande tredje parter.

Det är exekutionstjänstemannens ansvar att

- vidta de åtgärder som krävs för att kontrollera exekutionstitelns laglighet och att konsultera dataarkivet över verkställighetsåtgärder och de onlinedatabaser som kan sökas i direkt för att fastställa vilka tillgångar som kan utmätas,
- delge en stämning till den person mot vilken verkställighet begärs, inklusive mål där den berörda personen stämts att uppge vilka tillgångar som kan utmätas när inga utmätbare tillgångar har identifierats,
- genomföra utmätningen och de stämningar som sker efter utmätningen,
- genomföra försäljningen, med avdrag för rättsliga kostnader och betalning.

För verkställighetsförfaranden som inleds i Portugal ser domstolarnas materiella behörighet ut på följande sätt:

(artiklarna 111-131 i lag nr 62/2013 av den 26 augusti 2013, som finns på denna [webbplats](#))

- Verkställighetsavdelningarna vid den centrala distriktsdomstolen (*Instância Central do Tribunal de Comarca*) är behöriga i civilrättsliga verkställighetsförfaranden, med undantag av de befogenheter som tilldelats immaterialrättsdomstolen, domstolen för konkurrens-, reglerings- och tillsynsänden, sjörättsdomstolen, familje- och ungdomsavdelningen, arbetsavdelningen och handelsavdelningen, samt verkställighet av sådana domar som meddelats av en brottmålsavdelning som, i överensstämmelse med brottmålsprocesser, inte får inges till en tvistemålsavdelning.
- Om det saknas behörig verkställighetsavdelning, annan avdelning eller specialavdelning, har avdelningen med allmän behörighet (eller om det finns en sådan avdelning, respektive tvistemålsavdelning) vid den lokala distriktsdomstolen (*Instância Local do Tribunal de Comarca*) behörighet.

De portugisiska domstolarnas territoriella behörighet att inleda verkställighetsförfaranden ser ut på följande sätt (artiklarna 85-90 i civilprocesslagen, som finns på denna [webbplats](#))

- Huvudregeln är att domstolen på den ort där gäldenären har hemvist är behörig att vidta verkställighetsåtgärder om inte annat föreskrivs i en särskild lagbestämmelse eller i nedanstående regler.
- Borgenären kan välja domstolen i den domkrets där skyldigheten ska fullgöras om gäldenären är en juridisk person eller om borgenären har sin hemvist i Lissabons eller Portos storstadsområde och gäldenären är bosatt i samma storstadsområde.

- Om verkställigheten avser överlämnandet av ett visst föremål eller en skuld med realsäkerhet är domstolen på den ort där föremålet finns respektive den ort där de inregistrerade tillgångarna finns behörig.
- När verkställigheten ska utföras i den ort där gäldenären är bosatt, och gäldenären inte har bosättning i Portugal men har tillgångar där, är domstolen på den ort där tillgångarna finns behörig.
- Domstolen i den ort där tillgångarna finns är också behörig när verkställighetsförfarandet måste handläggas i en portugisisk domstol eftersom det rör giltigheten av bildandet/avvecklingen av bolag/andra juridiska personer med säte i Portugal eller giltigheten av de beslut som fattats av bolagsledningen, och inga av de situationer som anges i föregående eller efterföljande verkställighetsbestämmelser inträffar.
- I mål som rör flera verkställigheter, vars bedömning faller inom olika domstolars behörighet, är domstolen där gäldenären har sin hemvist behörig.
- Vid verkställighet av ett avgörande som meddelats av en portugisisk domstol inges verkställighetsansökan som en del av det förfarande där det aktuella avgörandet meddelades, och verkställigheten registreras i samma ärendeakt. Om domen överklagas översänds en kopia av ärendeakten. När en specialiserad avdelning är behörig att vidta verkställighetsåtgärder måste en kopia av den dom som gav upphov till verkställigheten och åtföljande handlingar så snabbt som möjligt skickas till denna specialiserade avdelning.
- Om avgörandet meddelades av skiljedomare i ett skiljeförfarande i Portugal är domstolen på den ort där skiljeförfarandet ägde rum behörig att vidta verkställighetsåtgärder.
- Om ett överklagande har inletts till appellationsdomstolen eller Högsta domstolen är domstolen där gäldenären har sin hemvist behörig.
- Vid verkställighetsförfaranden som rör kostnader, böter eller ersättning som ska betalas till följd av rättegångsmisshandling är den domstol som prövade det ursprungliga ärendet behörig. Verkställighet som rör kostnader, böter eller ersättning sker genom att respektive mål förenas.
- När beslutet om betalning av kostnader, böter eller ersättning har fattats av en appellationsdomstol eller Högsta domstolen sker verkställigheten i den förstainstansdomstol som har behörighet i den ort där målet prövades.
- Vid verkställighet som grundas på en utländsk dom, inklusive en europeisk exekutionstitel, är domstolen där svaranden har sin hemvist behörig.

Utomrättsligt förfarande före utsökning

Som ett alternativ till domstolsförfarandet kan borgenärer välja att först använda ett administrativt förfarande som kallas PEPEX (*procedimento extrajudicial pré-executivo*, dvs. utomrättsligt förfarande före utsökning).

Exekutionstjänstemän fungerar som behörig myndighet när det gäller att vidta åtgärder i samband med detta förfarande.

PEPEX kan användas i samband med nationella domar om verkställighet, andra nationella exekutionstitlar, utländska domar som förklarats verkställbara, domar vars verkställbarhet följer av EU-lagstiftning, fördrag eller konventioner som är bindande för Portugal och europeiska exekutionstitlar. I alla dessa mål måste följande krav vara uppfyllda:

- Borgenärer måste inneha en exekutionstitel som uppfyller kraven för tillämpning av det summariska verkställighetsförfarandet för betalning av en penningssumma.
- Käranden och svaranden måste båda ha ett skatteregistreringsnummer i Portugal, oavsett deras nationalitet eller hemvist.

Exekutionstjänstemän letar efter tillgångar och inkomster med hjälp av svarandens skatteregistreringsnummer. De får dock endast använda portugisiska databaser (och t.ex. inte andra medlemsstaters databaser). Enligt portugisisk lagstiftning får både juridiska och fysiska personer ansöka om skatteregistreringsnummer även om de inte bedriver någon verksamhet eller har hemvist i Portugal.

PEPEX är ett papperslöst, elektroniskt förfarande som är snabbare och billigare än domstolsförfaranden. [Den ursprungliga ansökan](#) inges direkt av borgenären på it-plattformen

Åtkomst till skatte- och tullmyndighetens portal beviljas via åtkomstuppgifter eller via det digitala certifikat som hör till det s.k. medborgarkortet (*cartão de cidadão*).

Om en svarande utser en bemyndigad företrädare får advokaterna (*advogados*) och de juridiska ombuden (*solicitadores*) åtkomst till plattformen via ett digitalt certifikat som deras yrkesorganisationer har utfärdat i detta syfte.

När ansökan inges går den automatiskt till en exekutionstjänsteman, och borgenärerna får snabbt (i regel inom fem dagar från ingivandet av ansökan) information om hur sannolikt det är att fordran kommer att betalas eller bekräftelse på att den inte kan drivas in i skattesyfte, och behöver inte vända sig till domstol.

Syftet med detta förfarande är att få gäldenären att frivilligt betala fordran. Utmättnings-/kvarstadsåtgärder får inte vidtas under ett PEPEX-förfarande. För att kunna vidta sådana åtgärder måste PEPEX-förfarandet omvandlas till ett utsökningsförfarande.

Under ett PEPEX-förfarande kan den som ansökan riktas mot göra en frivillig betalning eller träffa en betalningsuppgörelse med sökanden.

När en sökande väljer att delge den andra parten sker detta genom personlig delgivning av en exekutionstjänsteman.

Delgivningsmottagare som vederbörligen underrättas om förfarandet och inte vidtar några åtgärder förs upp i den offentliga förteckningen över gäldenärer. Ovannämnda intyg om icke indrivningsbara fordringar får således utfärdas för rätts- och skatteändamål. När hela fordran har betalats tas gäldenärens namn bort från förteckningen och skattemyndigheten meddelas om detta.

I ett PEPEX-förfarande får parterna begära att en domare ingriper. Sökanden kan omvandla PEPEX-förfarandet till ett utsökningsförfarande när det inte har varit möjligt att få till stånd frivillig betalning. Den som ansökan riktas mot kan göra detta genom att invända mot PEPEX-förfarandet.

PEPEX-förfarandet är billigare än domstolsförfaranden. För endast 51,00 euro exklusive mervärdesskatt kan borgenärer ta reda på om de sannolikt kommer att få betalt för sina fordringar, oavsett fordrans värde. Om fordran kan drivas in kan kostnaderna, beroende på omständigheterna i det enskilda fallet, bli högre än 51,00 euro.

Lägg även märke till att om PEPEX-förfarandet omvandlas till ett utsökningsförfarande är borgenärer befriade från skyldigheten att betala domstolsavgiften för att inleda förfarandet.

PEPEX-förfarandet fastställs i lag nr 32/2014 av den 30 maj 2014, som finns på denna [webbplats](#), och regleras närmare i beslut nr 233/2014 av den 14 november 2014, som finns på denna [webbplats](#).

3 Under vilka förutsättningar kan en exekutionstitel utfärdas?

3.1 Förfarandet

Hela verkställighetsförfarandet grundas på ett beslut som fastställer syftet och gränserna för verkställighetsåtgärden. Verkställighetsbeslut anses omfatta lagstadgad dröjsmålsränta, om en sådan skyldighet föreligger.

Domar är verkställbara, och verkställighetsbeslut kan utfärdas i följande situationer:

a) Domar mot svaranden

- En dom betraktas som en exekutionstitel först när den har vunnit laga kraft, om inte ett överklagande inges med suspensiv verkan.
- När det gäller verkställigheten är förelägganden eller andra beslut eller åtgärder från en rättslig myndighet som kräver fullgörandet av en skyldighet likvärdiga med en dom. Beslut från skiljedomstolen (*Tribunal Arbitral*) är verkställbara på samma villkor som beslut från ordinarie domstolar.
- Utan att det påverkar bestämmelserna i fördrag, konventioner, EU-lagstiftning och speciallagar får domar som utfärdas av domstolar eller skiljemän i ett annat land endast utgöra grunden för en verkställighetsåtgärd när de har granskats och bekräftats av den behöriga portugisiska domstolen.
- Exekutionstitlar som utfärdats i ett annat land behöver inte granskas för att vara verkställbara.

b) Handlingar som upprättats eller bestyrkts av en notarie eller en annan behörig enhet eller person, som kräver fastställande eller erkännande av en skyldighet

- Handlingar som upprättats eller bestyrkts av en notarie eller en annan behörig enhet eller person, där framtida betalningar avtalas eller skyldigheter anges är verkställbara under förutsättning att det i en handling som upprättats enligt bestämmelserna i avtalet i fråga, eller om sådana saknas, i en handling som är verkställbar i sig, intygas att en åtgärd vidtagits i samband med en affärssuppgörelse eller att en skyldighet fastställts till följd av avtalet mellan parterna.
- Alla handlingar som undertecknats för en annan persons räkning är endast verkställbara om namnteckningen har bestyrkts av en notarie eller en annan behörig enhet eller person.

c) Skuldinstrument, även om det endast finns handskrivna handlingar, under förutsättning att den bakomliggande förbindelsen bevisas i själva handlingen eller anges i verkställighetsansökan

- Skuldinstrument är checkar, växlar och skuldebrev.

d) Handlingar som är verkställbara enligt specialbestämmelser

- Till exempel ansökningar om ett beslut med verkställighetsbeslut och protokoll från möten i husbolag bifogade.

3.2 Huvudförutsättningar

Avseende fordran

Den fordran som ska drivas in måste vara säker, obestridd och förfallen till betalning. Om det inte framgår av exekutionstiteln inleds verkställigheten med åtgärder för att göra fordran säker, obestridd och förfallen till betalning.

Avseende borgenären

Den fordran som ska fastställas måste anmälas av den person som anges som borgenär i exekutionstiteln. Om exekutionstiteln är ett innehavarpapper är det innehavaren som ansöker om verkställighet.

Om rättigheterna eller skyldigheterna har övergått på en annan person måste ansökan om verkställighet riktas mot efterträdarna till de personer som anges som borgenärer eller gäldenärer beträffande den skyldighet som ska verkställas. Den part som begär verkställighet ska i själva verkställighetsansökan ange de faktiska omständigheter som medför att rättigheterna eller skyldigheterna har övergått på en annan person.

Avseende gäldenären

Ansökan om verkställigheten måste riktas mot den person som anges som gäldenär i exekutionstiteln.

Tillgångar som tillhör den person mot vilken verkställighet begärs utmäts även om dessa av någon anledning innehas av tredje man. Detta påverkar dock inte de rättigheter som en sådan tredje man kan göra gällande mot den person som begär verkställighet.

Indrivning av en skuld med realsäkerhet från tillgångar som innehas av en tredje man måste begäras direkt av denne om den part som begär verkställighet vill driva in säkerheten, oavsett den omständigheten att gäldenären även kan stämmas direkt.

Om ett verkställighetsförfarande har inletts endast mot denne tredje man, och det är känt att de tillgångar som omfattas av en realsäkerhet är otillräckliga, kan den part som begär verkställighet i samma förfarande begära att verkställighetsförfarandet mot gäldenären ska fortsätta, och yrka på full betalning av fordran. När de tillgångar för vilka säkerhet har ställts tillhör gäldenären men innehas av en tredje man kan både den sistnämnde och gäldenären bli föremål för en gemensam stämning.

I ett verkställighetsförfarande mot en sekundogäldenär får dennes tillgångar inte utmätas förrän huvudgäldenärens samtliga tillgångar har utmätts, förutsatt att sekundogäldenären på goda grunder åberopar rätten att få betalt av huvudgäldenären före borgenären inom den föreskrivna perioden för att invända mot verkställigheten.

När ett makars gemensamma tillgångar utmäts i ett verkställighetsförfarande som inletts mot endast en av makarna, eftersom det anses att den part mot vilken verkställighet begärs saknar tillräckliga tillgångar, uppmanas maken till den part mot vilken verkställighet begärs att ansöka om bodelning eller att bifoga ett intyg som intygar att det väckts en talan om bodelning. Om så inte sker fortsätter verkställighetsförfarandet avseende de gemensamma tillgångarna.

När ett verkställighetsförfarande inleds mot en av makarna kan den part som begär verkställighet, med anförande av skäl, göra gällande att den skuld som registrerats i ett annat instrument än en dom är en gemensam skuld. I så fall uppmanas den part mot vilken verkställighet begärs att uppge om han eller hon, grundat på de anförda skälen, godtar att skulden är gemensam. Om maken underlåter att yttra sig betraktas skulden som en gemensam skuld, utan att detta påverkar eventuella bestridanden som han eller hon gör.

När ett verkställighetsförfarande inleds mot en eller flera gemensamma ägare till en separat eller gemensam egendom får de tillgångar som ingår i den separata egendomen eller en del av dessa, eller en bestämd del av den gemensamma egendomen, inte utmätas.

När ett verkställighetsförfarande inleds mot arvingar får endast de tillgångar som de har ärvt från den avlidne utmätas. När utmätningen omfattar andra tillgångar får den part mot vilken verkställighet begärs begära att exekutionstjänstemannen ska lämna över kvarlåtenskapen, med angivande av vilka ärvda tillgångar som han eller hon innehar. Begäran beviljas om den part som begär verkställighet, efter att getts tillfälle att yttra sig, inte har några invändningar. Om den part som begär verkställighet invänder mot att kvarlåtenskapen ska överlämnas kan den part mot vilken verkställighet begärs endast säkra överlämnandet om arvet har godtagits utan villkor (utan att en bouppteckning har påbörjats) och förutsatt att han eller hon gör gällande och inför domstolen styrker att

a) de utmäta tillgångarna inte kommer från dödsboet,

b) han eller hon inte erhöll fler tillgångar från dödsboet än vad som uppgetts eller, om så var fallet, alla övriga tillgångar användes för att betala dödsboets skulder.

De bestämmelser som detta system grundar sig på beskrivs i svaret på fråga nr 1.

4 Verkställighetsåtgärder

De viktigaste verkställighetsåtgärderna är

- utmätning,
- försäljning,
- betalning,
- överlämnande av ett föremål,
- en annan persons utförande av en handling på bekostnad av den part mot vilken verkställighet begärs.

Ovannämnda verkställighetsåtgärder kan föregås eller följas av andra åtgärder som är nödvändiga för verkställigheten (t.ex. val av hur en skyldighet ska fullgöras om det finns flera alternativ, bevis på efterlevnad av ett villkor eller tillhandahållandet av en tjänst som är avgörande för fullgörandet av skyldigheten som är föremål för verkställighet, likvidering av den skyldighet som ska verkställas när denna är illikvid, utvärdering av kostnaderna för en tredje mans fungibla prestation, förhandsutredningar för att lokalisera och identifiera utmätbara tillgångar, registrering av utmätning, inrättande av ett förvaringsinstitut för de utmäta tillgångarna, offentliggörande av försäljningen av de utmäta tillgångarna, kommunikation av försäljningen till registreringskontoret).

Valet av verkställighetsåtgärd beror på syftet med verkställigheten, som kan vara betalning av en penningssumma, överlämnandet av ett visst föremål eller utförandet av en handling.

Vid verkställighetsförfaranden som rör betalning av en penningssumma är de lämpligaste verkställighetsåtgärderna utmätning, försäljning och betalning.

Vid verkställighetsförfaranden som rör överlämnandet av ett bestämt föremål är den lämpligaste verkställighetsåtgärden överlämnandet av föremålet genom en exekutionstjänsteman. Om det föremål som den

part som begärt verkställighet ska erhålla inte kan hittas kan han eller hon omvandla sin talan till ett verkställighetsförfarande för betalning av en penningssumma och yrka på betalning av föremålets värde plus skadestånd för att föremålet inte överlämnats.

Vid verkställighetsförfaranden som rör utförandet av en handling finns två lämpliga alternativ, antingen att en annan person utför handlingen på bekostnad av den part mot vilken verkställighet begärs när det rör sig om en fungibel handling, plus ersättning för förseningen, eller betalning av ersättning för den lidna skadan när handlingen inte är fungibel, eventuellt jämte vite. Om den part som begär verkställighet yrkar ersättning för den skada som lidits omvandlas talan till ett verkställighetsförfarande för betalning av en penningssumma.

4.1 Vilka tillgångar kan bli föremål för verkställighet?

Alla gäldenärens utmätbara tillgångar kan bli föremål för verkställighet.

Verkställigheten kan omfatta tredje mans tillgångar när dessa är kopplade till en kreditgaranti, eller när de är föremål för en handling som är till förfång för borgenären och som borgenären med framgång har invänt mot.

Endast föremål och rättigheter som har ett penningvärde kan utmätas. Tillgångar som faller utanför laglig handel kan inte utmätas.

Med beaktande av ovannämnda regler kan följande bli föremål för verkställighet:

- Fast egendom.
- Lös egendom.
- Krediter.
- Värdepapper.
- Rättigheter.
- Framtida rättigheter.
- Banktillgodohavanden.
- Ersättningar eller lön.
- Odelbara tillgångar.
- Aktier i ett bolag.
- Företagslokaler.

4.2 Vilka är effekterna av en verkställighetsåtgärd?

Utmätning får följande effekter:

- Med undantag av de fall som uttryckligen föreskrivs i lag förvärvar den part som begär verkställighet genom utmätningen rätten att få betalt före alla andra borgenärer utan tidigare realsäkerhet.
- Om de tillgångar som tillhör den part mot vilken verkställighet begärs redan har beslagtogs avser utmätningens företrädesrätt den dag de beslagtogs.
- Utan att det påverkar bestämmelserna om registrering får avyttring, inteckning eller utyrning av utmäta tillgångar inte åberopas mot verkställighet.
- Om någon av gäldenärens fordringar utmäts får utsläckandet av fordran av ett skäl som beror på välviljan hos den person mot vilken verkställighet begärs eller dennes gäldenär inte heller åberopas mot verkställigheten, om utsläckandet skedde efter utmätningen.
- Full eller delvis betalning, före utmätningen, av hyra som inte har förfallit kan inte åberopas mot den part som begär verkställighet, om dessa betalningar avser perioder som på dagen för utmätningen fortfarande ligger i framtiden.
- Om det utmäta föremålet försvinner, exproprieras eller minskar i värde, och det i något av dessa fall ska betalas ersättning till tredje man, behåller den part som begär verkställighet sin rätt till föremålet genom de aktuella fordringarna eller genom de penningssummor som betalas i ersättning.

Försäljning får följande effekter:

- En tvångsförsäljning överför de rättigheter till köparen som den part mot vilken verkställighet begärs hade i det sålda föremålet.
- Tillgångarna överläts utan eventuella panträtter och utan några andra sakrätter som inte hade registrerats före beslagtogsandet, utmätningen eller garantin, med undantag av sådana som tidigare

uppstått och som får effekter för tredje man oavsett om de är registrerade eller inte.

- Om ovannämnda rättigheter för tredje man löper ut överförs de till intäkterna från försäljningen av de berörda tillgångarna.

Betalning får följande effekter:

- Betalning avslutar verkställighetsförfarandet.
- Betalningen kan ske i form av kontantbetalning, överföring av tillgångar till borgenären, överföring av inkomst eller delbetalning genom ett avtal mellan den part som begär verkställighet och den part mot vilken verkställighet begärs.

Överlämnandet av ett föremål får följande effekter:

- Om den part mot vilken verkställighet begärs inte frivilligt överlämnar föremålet kan bestämmelserna om utmätning i tillämpliga delar tillämpas på överlämnandet, och sökningar och andra nödvändiga åtgärder vidtas.
- Överlämnandet kan röra tillgångar som tillhör staten, andra offentligrättsliga juridiska personer, innehavare av koncessioner för offentliga arbeten och välgörenhetsorganisationer.
- När lös egendom ska räknas, vägas eller mätas ska detta ske i närvaro av exekutionstjänstemannen, som överlämnar den korrekta kvantiteten till den part som begär verkställighet.
- Vid fast egendom överlåter exekutionstjänstemannen äganderätten till den part som begär verkställighet genom att överlämna eventuella lagfarter eller nycklar till honom eller henne, och underrättar den part mot vilken verkställighet begärs, hyresgäster och eventuella innehavare för att se till att de respekterar och erkänner de rättigheter som tillkommer den part som begär verkställighet.
- Om en fastighet ägs tillsammans med andra berörda parter får den part som begär verkställighet äganderätt till sin andel av fastigheten.
- Om fastigheten är huvudsaklig bostad för den person mot vilken verkställighet begärs, och det visar sig svårt att hitta en ny bostad för honom eller henne, ska exekutionstjänstemannen i förväg underrätta kommunfullmäktige och behöriga socialförsäkringsorgan om detta.
- Om fastigheten är huvudsaklig bostad för den person mot vilken verkställighet begärs, och fastigheten hyrs, skjuter exekutionstjänstemannen upp överlämnandet om det av ett läkarintyg som anger hur länge verkställigheten måste skjutas upp framgår att åtgärden på grund av en akut sjukdom äventyrar den boendes liv.

Utförande av en handling får följande effekter:

- Om den part som begär verkställighet väljer att en annan person ska utföra handlingen begär han eller hon att en sakkunnig ska utses för att bedöma kostnaden för detta.
- Efter avslutad bedömning utmäts de tillgångar som behövs för att betala det fastställda beloppet, i enlighet med de övriga villkoren för verkställighetsförfarandet för betalning av en penningssumma.
- Om gäldenären åläggs att inte utföra en handling men ändå gör detta har borgenären rätt att kräva att slutförda arbeten ska förstöras på bekostnad av den person som ålagts att inte utföra dem.
- Denna rätt upphör, och endast ersättning enligt de allmänna villkoren betalas ut, om den skada som gäldenären lidit på grund av de förstörda arbetena är betydligt större än den skada som borgenären lidit.

4.3 Hur länge gäller ett beslut om verkställighet?

Försäljning, betalning, överlämnande av ett föremål eller utförande av en handling är verkställighetsåtgärder som när de väl har vidtagits inte har en viss giltighetsperiod. Detsamma gäller för utmätning, med det undantag som anges nedan för utmätning av tillgångar som är föremål för registrering.

Vid utmätning av fast egendom som är föremål för registrering är det obligatoriskt för exekutionstjänstemannen att registrera utmätningen. I vissa fall som uttryckligen föreskrivs i lag måste registreringen av utmätningen upprättas i form av en preliminär registrering. I så fall löper den preliminära registreringen ut om den inte omvandlas till en permanent registrering eller förnyas inom den tillämpliga tidsfristen. Om tillgångar som är föremål för registrering ska utmätas, och registreringen är preliminär, måste exekutionstjänstemannen därför se till att den preliminära registreringen omvandlas till en permanent registrering om detta under tiden blir möjligt, eller förnyas för den tid som krävs.

Verkställighetsförfaranden som inletts kan avslutas i samband med en företagsbesiktning för att lokalisera

gäldenärens tillgångar utan att betalningsfasen nås, om företagsbesiktningen, beroende på målen och tillämpligt förfarande, inte har gett något resultat när de tidsfrister som föreskrivs i civilprocesslagstiftningen löper ut.

De bestämmelser som detta system grundar sig på beskrivs i svaret på fråga nr 1.

5 Kan beslut om verkställighet överklagas?

Begreppet "överklagande" (*recurso*) omfattar invändningar mot verkställighet, invändningar mot utmätning och överklaganden i strikt mening.

Invändning mot verkställighet

Den person mot vilken verkställighet begärs kan bestrida verkställigheten genom att inom 20 dagar från dagen för stämningen inge invändningar mot verkställigheten.

Utan att det påverkar bestämmelserna i internationell rätt och EU-rätten, som Portugal är bunden av och som har företrädare, varierar de grunder som kan anföras för att invända mot verkställighet enligt nationell lagstiftning beroende på om verkställigheten grundas på en dom (ett begränsat antal grunder), en skiljedom (några fler grunder), eller en annan exekutionstitel (ännu fler grunder).

När verkställigheten grundas på en dom får invändningar endast göras på följande grunder:

- Exekutionstitel saknas eller är inte verkställbar.
- Ärendeakten eller den bestyrka kopian är förfalskad eller felaktig, och detta påverkar verkställighetsvillkoren.
- Ett förfarandekrav som är avgörande för verkställighetsförfarandets laglighet saknas, utan att detta påverkar uppfyllandet av kravet.
- Svaranden har uteblivit från rättegången, om någon av de situationer som avses i artikel 696 e i civillagen föreligger (kallelsen har inte delgetts eller kallelsen är ogiltig, svaranden kände inte till kallelsen av skäl som inte kan tillskrivas svaranden, invändningar saknas på grund av force majeure).
- Den skyldighet som ska verkställas är osäker, överställbar eller illikvid och detta inte togs upp under den inledande fasen av förfarandet.
- Målet har avgjorts före den dom som ska verkställas.
- Varje faktor som gör att skyldigheten upphör eller ändras, förutsatt att detta följer på avslutandet av rättegången och det finns skriftlig bevisning. Preskriptionen av rättigheten eller skyldigheten kan styrkas på valfritt sätt.
- Ett genkärsmål mot den person mot vilken verkställighet begärs i syfte att kvitta fordringar.
- Vid en dom om godkännande eller uppgörelse, varje ogiltighetsgrund.

Om verkställigheten grundas på ett skiljedomsbeslut är det förutom ovanstående invändningsgrunder möjligt att åberopa de grunder som kan ligga till grund för upphävandet av samma beslut, utan att detta påverkar bestämmelserna i [lagen om frivilliga skiljeförfaranden \(Lei da Arbitragem Voluntária\)](#).

När verkställigheten inte grundas på en dom eller en ansökan om ett föreläggande till vilken ett verkställighetsbeslut har fogats, kan utöver de redan nämnda grunderna för invändning mot verkställighet som grundas på en dom varje annan grund åberopas som försvar i fastställelseförfarandet.

Invändning mot utmätning

Den part mot vilken verkställighet begärs, hans eller hennes make och tredje man får i följande fall invända mot utmätning av vissa tillgångar.

Vid utmätning av tillgångar som tillhör den part mot vilken verkställighet begärs får denna invända mot utmätning på någon av följande grunder:

- Den faktiska utmätningen av tillgångarna eller omfattningen av utmätningen var otillåten.
- Omedelbar utmätning av tillgångar som endast i andra hand ska reglera den skuld som drivs in.
- Utmätning av tillgångar som, eftersom de enligt villkoren i materiell rätt inte reglerar den skuld som drivs in, inte borde ha omfattats av åtgärden.

Om utmätningen eller av domstol förordnad konfiskering eller överlämnande av tillgångar åsidosätter äganderätten eller någon annan rätt som är oförenlig med genomförandet av åtgärden eller dess omfattning, och som tillkommer en annan part i målet, får den skadelidna parten göra gällande detta genom att väcka en tredjepartstalan om återställande av konfiskerad egendom.

En make som har ställning som tredje man får, utan att behöva inhämta den andra makens tillåtelse, försvara sina rättigheter när det gäller egna eller gemensamma tillgångar som på ett otillbörligt sätt har påverkats av utmätningen.

De bestämmelser som detta system grundar sig på beskrivs i svaret på fråga nr 1.

Överklaganden

Ordinarie överklaganden av domar som meddelats av en förstainstansdomstol kan inges till en appellationsdomstol (*de apelação*) eller till Högsta domstolen i en rättsfråga (*de revista*). Ordinarie överklaganden av domar som meddelats i verkställighetsförfaranden regleras av de bestämmelser som gäller vid fastställsetalan.

Huvudregeln är att ett ordinarie överklagande endast kan prövas i sak om målet har ett värde som överstiger det belopp som omfattas av behörigheten hos den domstol vars dom har överklagats och de överklagade domarna är till nackdel för den överklagande parten och avser ett belopp som är högre än halva behörighetsgränsen för den domstolen. I Portugal är appellationsdomstolen behörig i mål som rör belopp upp till 30 000 euro och förstainstansdomstolen i mål som rör belopp upp till 5 000 euro.

I verkställighetsförfaranden föreskrivs vissa interimistiska förklaringar som, beroende på målet, eventuellt kan avges – t.ex. invändningar mot verkställigheten genom en talan om återställande av konfiskerad egendom som väckts av den part mot vilken verkställighet begärs, invändning mot utmätning av den part mot vilken verkställighet begärs eller av tredje man, kontroll och rangordning av fordringar när det finns borgenärer med en realsäkerhet i de utmäta tillgångarna som kräver betalning av sina respektive fordringar från intäkterna av de utmäta tillgångarna. De beslut som fattats om dessa interimistiska förklaringar kan också överklagas på de villkor som anges ovan.

I verkställighetsförfaranden kan framför allt följande överklagas:

- Ett beslut om diskvalificering av en domare.
- Ett beslut om en domstols exklusiva behörighet.
- Ett beslut om vilandeförklaring av målet.
- Ett beslut om godtagande eller förkastande av ett visst yrkande (*articulado*) eller bevis.
- Ett beslut om böter eller annan administrativ straffavgift.
- Ett beslut om upphävande av en registrering.
- Ett beslut som fattas efter att en dom vunnit laga kraft.
- Beslut som det skulle vara helt meningslöst att bestrida genom att överklaga den lagakraftvunna domen.
- Beslut om uppskov, upphörande eller hävning av en verkställighetsåtgärd.
- Beslut om hävning av köp.
- Beslut om utövande av rätten till företräde eller återlösning.
- En vägran, även en delvis sådan, att pröva verkställighetsansökan.
- Ett beslut om avslag av verkställighetsansökan.

Ett överklagande i en rättsfråga kan inges

- mot domar från appellationsdomstolen som inte bygger på en enkel matematisk beräkning, förfaranden för kontroll och rangordning av fordringar eller invändningar mot verkställighetsförfaranden.
- Detta påverkar inte mål där det alltid är tillåtet att inge ett överklagande till Högsta domstolen.

Reglerna om överklagande i mål om verkställighet finns i artiklarna 852–854 i civilprocesslagen, som du hittar [här](#).

6 Finns det några begränsningar för verkställighet, särskilt vad gäller gäldenärsskydd eller tidsfrister?

Ja, det finns begränsningar för att skydda gäldenären. Vissa begränsningar rör utmätning, andra rör tidsfrister.

Begränsningarna för utmätning i syfte att skydda gäldenären innebär att vissa tillgångar inte under några omständigheter och inte i någon del får utmätas, eller att de endast är utmätningbara under vissa omständigheter eller delvis. Det finns två andra begränsningar: Den första är kopplad till skyddet av makars gemensamma egendom när ett verkställighetsförfarande inleds mot endast en av makarna, och den andra grundas på proportionalitetsprincipen, enligt vilken endast de tillgångar som är nödvändiga för att reglera skulden och verkställighetskostnaderna bör utmätas.

Att det har gått en viss tid kan utgöra en begränsning för verkställigheten vid preskription. Så snart de aktuella tidsfristerna har löpt ut upphör den rättighet att gälla som verkställigheten avser.

Nedan förklaras hur dessa begränsningar av skyddet av gäldenären och av tidsfrister fungerar.

Tillgångar som är föremål för ett absolut och totalt förbud mot utmätning

Utöver varor som enligt en särskild bestämmelse inte får utmätas får följande föremål inte under några omständigheter utmätas:

- Oförytterliga föremål eller rättigheter.
- Tillgångar som tillhör staten och övriga offentligrättsliga juridiska personer.
- Föremål vars utmätning skulle strida mot god sed eller inte vara ekonomiskt motiverat på grund av obetydligt marknadsvärde.
- Föremål avsedda för gudstjänster.
- Gravplatser.
- Utrustning och föremål som är nödvändiga för personer med funktionsnedsättning och för behandling av sjuka.

Tillgångar som endast får utmätas i undantagsfall

- Tillgångar som tillhör staten och övriga offentligrättsliga juridiska personer får inte utmätas om verkställigheten inte avser betalning av skuld med realsäkerhet. Detsamma gäller organisationer som på entreprenad utför arbeten eller offentliga tjänster samt allmännyttiga organisationer.
- Utmätas får heller inte gäldenärens arbetsredskap och föremål som krävs för dennes yrkesverksamhet eller yrkesutbildning, om inte gäldenären anger att de kan utmätas, eller om verkställigheten avser betalning av inköpet av dessa eller kostnaden för deras reparation, eller om de utmäts som materiella tillgångar i en affärsdrivande verksamhet.
- Undantagna från utmätning är även normalt nödvändiga hushållsföremål i gäldenärens permanenta bostad, såvida verkställigheten inte avser betalning av dessa eller kostnaden för deras reparation.

Delvis utmätbara tillgångar

- Två tredjedelar av inkomst, lön, periodiska ersättningar i form av pension eller andra sociala förmåner, försäkring, skadeersättning eller livränta eller andra liknande betalningar som tryggar gäldenärens försörjning får inte utmätas.
- Vid beräkningen av den likvida delen av ovannämnda betalningar beaktas endast lagstadgade belopp.
- Det högsta belopp som inte får utmätas motsvarar tre nationella minimilöner vid tidpunkten för utmätningen, och det minsta belopp som inte får utmätas motsvarar en nationell minimilön om gäldenären inte har någon annan inkomst.
- Ovannämnda gränser gäller inte vid underhållskrav. I så fall får ett belopp motsvarande hela den icke-avgiftsfinansierade pensionen inte utmätas.
- Vid utmätning av pengar eller banktillgodohavanden får ett belopp motsvarande en nationell minimilön inte utmätas, eller om det rör sig om en underhållsskyldighet, ett belopp motsvarande hela den icke-avgiftsfinansierade pensionen (bestämmelserna om icke-utmätningbara och delvis utmätningbara tillgångar är inte kumulativa).
- Efter att ha tagit hänsyn till fordrans belopp och karaktär, men även till behoven hos den part mot vilken

verkställighet begärs och dennes familj, kan domstolen undantagsvis och under rimlig tid på gäldenärens begäran minska den utmättningsbara delen av dennes inkomst. Domstolen får till och med helt undanta inkomsten från utmätning, dock inte längre än i ett år.

Penningbelopp och banktillgodohavanden som inte får utmätas

Penningbelopp eller banktillgodohavanden till följd av betalning av en icke utmättningsbar fordran får inte utmätas, på samma villkor som den ursprungliga fordran.

Begränsning av utmätning av gemensamma tillgångar i ett verkställighetsförfarande mot en av makarna

- När makars gemensamma tillgångar utmäts i ett verkställighetsförfarande som inletts mot endast en av makarna, eftersom det anses att den part mot vilken verkställighet begärs saknar tillräckliga tillgångar, uppmanas gäldenärens make att inom 20 dagar ansöka om bodelning eller att bifoga ett intyg som bekräftar att det väckts en talan om bodelning. I annat fall fortsätter verkställighetsförfarandet avseende de gemensamma tillgångarna.
- Så snart ansökan om bodelning har inletts eller intyget har bifogats skjuts verkställigheten upp till dess bodelningen äger rum. Om de utmäta tillgångarna till följd av bodelningen inte tillfaller den part mot vilken verkställighet begärs får andra tillgångar som har tillfallit honom eller henne utmätas, och den tidigare utmätningen gäller fram till dess den nya äger rum. Begränsad utmätning på grund av proportionalitetsprincipen

De allmänna reglerna om vilken egendom som får utmätas och de begränsningar som gäller för utmätning finns i artiklarna 735–747 i [civilprocesslagen](#).

Utmätningen begränsas till de tillgångar som krävs för att betala fordran samt de sannolika verkställighetskostnaderna.

Kostnaderna för att utföra utmätningen, med förbehåll för påföljande reglering, anses uppgå till 20, 10 respektive 5 % av värdet på föremålet för verkställigheten, beroende på om värdet på föremålet för verkställigheten omfattas av distriktsdomstolens behörighet, överskrider detta värde men inte överskrider det värde som omfattas av appellationsdomstolens behörighet mer än fyra gånger, eller är högre än det sistnämnda värdet. Det värde som omfattas av distriktsdomstolens behörighet är 5 000 euro, och det värde som omfattas av appellationsdomstolens behörighet är 30 000 euro (år 2021, när detta faktablad reviderades). Värdena fastställs i artikel 44 i lag nr 62/2013 av den 26 augusti 2013, som finns på denna [webbplats](#).

Begränsad utmätning till följd av preskriptionstider

Huvudregeln är att rätten till rättsskydd (som beror på parternas vilja) preskriberas om det inte utnyttjas under den lagstadgade tiden.

Domstolen får inte på eget initiativ fastställa en preskriptionsfrist. För att preskriptionen ska ha verkan måste den åberopas, inför eller utanför domstol, av den person som gynnas av den, hans eller hennes företrädare eller, om personen saknar rättskapacitet, av den allmänna åklagaren.

När preskriptionstiden har löpt ut får förmånstagaren (gäldenären) vägra att genomföra betalningen eller på valfritt sätt bestrida utövandet av den preskriberade rättigheten. Om ett verkställighetsförfarande har inletts mot den berörda personen får gäldenären invända mot verkställigheten via en talan om återställande av konfiskerad egendom i vilken han eller hon åberopar preskriptionsfristen. Tidsfristen för att för att inge invändningar mot verkställighetsåtgärder är 20 dagar från stämningen.

En gäldenär får dock inte ansöka om återvinning (återbetalning) av en delbetalning som han eller hon frivilligt gjorde för att uppfylla en preskriberad skyldighet, även om den gjordes utan kännedom om preskriptionen. Denna regel gäller alla former av fullgörande av den preskriberade rättigheten, samt erkännandet av denna eller tillhandahållandet av garantier.

Preskriptionen kan åberopas mot den part som begär verkställighet av gäldenärens borgenärer och av tredje man med ett berättigat intresse av preskription, även när gäldenären har avstått från att åberopa preskription. Om gäldenären emellertid har avstått från preskription kan borgenärerna endast åberopa den om de civilrättsliga villkoren för talan om återvinning (*impugnação pauliana*) är uppfyllda.

Om gäldenären inte åberopar preskriptionsfrister och fälls efter att åtal har väckts, påverkar inte det lagakraftvunna beslutet borgenärernas erkända rättighet.

Den normala preskriptionstiden är 20 år, men kortare preskriptionstider förekommer.

Följande har en preskriptionstid på 5 år:

- Livräntor och markhyror.
- Hyra som en hyresgäst ska betala, även när denna bara betalas en gång.
- Långfristiga arrenden.
- Avtalad eller lagstadgad ränta, inklusive bruttoränta och bolagsutdelningar.
- Avgifter för amortering av kapital som ska betalas med ränta.
- Underhåll som ska betalas.
- Andra periodiska betalningar.

I lagen föreskrivs presumerad preskription (baserat på presumerad efterlevnad) i följande fall:

- Fordringar från inrättningar som tillhandahåller logi, mat eller dryck för den logi, mat eller dryck de tillhandahåller preskriberas efter sex månader, utan att detta påverkar den preskriptionstid på två år som anges nedan.
- Fordringar från inrättningar som tillhandahåller logi eller logi och mat eller dryck till studenter preskriberas efter två år. Detsamma gäller för inrättningar som tillhandahåller utbildning, undervisning, assistans eller behandling i samband med de tillhandahållna tjänsterna.
- Fordringar från näringsidkare beträffande ett föremål som sålts till en person som inte är näringsidkare eller föremål som inte är avsedda för hans eller hennes näringsverksamhet preskriberas efter två år. Detsamma gäller för personer som är yrkesverksamma inom en näringsgren, för leverans av varor eller produkter, utförande av arbeten eller förvaltning av en annan parts affärer, inklusive de kostnader som uppkommit, såvida inte respektive tjänst är avsedd för gäldenärens näringsverksamhet.
- Fordringar avseende tjänster som tillhandahålls i samband med utövandet av fria yrken och ersättning av motsvarande utgifter preskriberas efter två år.

Vid en preskriptionstid som i civilrättslagstiftningen beskrivs som en presumerad preskriptionstid gäller följande:

- Presumerad efterlevnad på grund av att preskriptionstiden löpt ut kan endast motbevisas genom ett erkännande från den ursprungliga gäldenären eller den person som fordran överlåtits till genom arv.
- Ett utomrättsligt erkännande är endast giltigt om det avges skriftligen.
- En fordran anses ha godtagits om gäldenären vägrar att vittna eller svära en ed inför domstolen, eller företar en rättshandling som är oförenlig med presumerad efterlevnad.

Preskription av rättigheter som erkänns i en dom eller ett beslut om verkställighet fungerar på följande sätt:

- När en kortare preskriptionstid föreskrivs i lag, även vid presumtion, för en annan rättighet än den ordinarie preskriptionstiden omfattas rättigheten av den sistnämnda preskriptionstiden, om den överlever en lagakraftvunnen dom i vilken rättigheten erkänns, eller en annan exekutionstitel.
- När domen eller en annan exekutionstitel hänvisar till delbetalningar som ännu inte har förfallit till betalning fortsätter den kortare preskriptionstiden att tillämpas på sådana delbetalningar.

I civillagen anges bestämmelser om när preskriptionstiden ska inledas, skjutas upp eller avbrytas. Om det finns anledning att skjuta upp preskriptionstiden (t.ex. på grund av omyndighet, militärtjänst, force majeure eller gäldenärens fel) börjar preskriptionstiden inte löpa. När en preskriptionstid avbryts betraktas den tid som gått som outnyttjad, och en ny preskriptionstid börjar löpa.

En borgenär som vill avbryta en preskriptionstid kan göra detta genom att använda sig av eller åberopa något av följande:

- Stämning eller delgivning av en handling som, direkt eller indirekt, ger uttryck för en avsikt att utöva rättigheten, oavsett vilket förfarande det hänvisas till, och även om domstolen saknar behörighet.

Om begäran i stämningen eller den delgivna handlingen inte tillmötesgår inom fem dagar, av ett skäl som inte kan tillskrivas sökanden, avbryts preskriptionstiden efter fem dagar.

Annullering av stämningen eller underrättelsen påverkar inte den preskriptionstid som anges i föregående stycken.

Enligt denna artikel ska varje annan rättslig åtgärd som gör att den person mot vilken en rättighet kan utövas får kännedom om handlingen anses likvärdig med en stämning eller delgivning.

- Ett skiljeavtal som avbryter preskriptionstiden för de rättigheter som görs gällande.
- Erkännande av rättigheten inför den berörda rättighetsinnehavaren av den person som rättigheten får utövas mot.
- Tyst erkännande är endast relevant när detta följer av händelser som otvetydigt ger uttryck för ett sådant erkännande.

Om preskriptionstiden avbryts får detta följande effekter (om inte annat föreskrivs i lag):

- Den tid som redan har gått räknas inte.
- En ny preskriptionstid börjar löpa från och med tidpunkten för den handling som avbröt preskriptionstiden.
- Den nya preskriptionstiden är lika lång som den ursprungliga preskriptionstiden.

Begränsad utmätning till följd av att förfallodagen passerats

När en rättighet enligt lag eller parternas vilja måste utövas inom en viss tid, gäller reglerna om utgång av frist, såvida det inte uttryckligen hänvisas till preskription i lagstiftningen.

Förfallodagen kan endast undvikas genom att den handling som enligt lag eller ett avtal har en hindrande verkan utförs inom den lagstadgade eller avtalade tidsfristen. En fastställelse- eller fullgörelsetalan hindrar i sig att förfallodagen ska anses passerad, utan att gäldenären måste delges stämning. När en bestämd tidsfrist har fastställts i ett avtal eller en lagbestämmelse som rör rättsskydd, innebär ett erkännande av sådant skydd av den person mot vilket det måste utövas också att förfallodagen inte ska anses passerad.

Fristen får endast skjutas upp eller avbrytas i de fall som föreskrivs i lag och, om det i lagstiftningen inte fastställs något annat bestämt datum, inleds fristen vid den tidpunkt då rättigheterna lagligen får utövas.

Utgång av frist bedöms av domstol på eget initiativ och får åberopas när som helst under förfarandet när det gäller icke överlåtbara rättigheter. Om det rör sig om rättsskydd som ligger till grund för ett verkställighetsförfarande måste den person som gynnas åberopa att förfallodagen har passerats (i princip gäldenären eller den part mot vilken verkställighet begärs).

Definitionen och verkningarna av preskriptionstider och förfallodagar fastställs i artiklarna 309–340 i civillagen, som finns på denna [webbplats](#).

Observera:

Varken kontaktpunkten för det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område, domstolarna eller andra organ och myndigheter är bundna av informationen i detta faktablad. Det är fortfarande nödvändigt att läsa gällande lagtexter. De uppdateras regelbundet och är föremål för hur tolkningen av rättspraxis utvecklas.

Den här webbsidan hör till portalen [Ditt Europa](#).

Du får gärna [lämna synpunkter](#) på innehållet

Senaste uppdatering: 20/12/2024

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för

denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.